

Mohe'anga pēpē ki he Mohe'anga

rednose.org.au

red nose
saving little lives

Taimi ke hiki ho'o tamá mei he mohe'anga pēpē?

'I 'Aositelelia, 'oku kamata fakalalahi 'a e tokolahi 'o e ngaahi pēpē mo e fānau valevale 'oku lavea, tupu mei he tō mei ha ngaahi mohe'anga pēpē mo e ngaahi mohenga. 'Oku tupu eni mei he 'ikai ke fakatokanga'i 'a e taimi totonu ke hiki ai ha ki'i leka mei he mohe'anga pēpē, pe ko hono hiki te'eki taimi 'o ha ki'i leka ki ha mohenga kakai lalahi.

Taimi ke hiki ho'o tamá mei he mohe'anga pēpē?

Ko e feitu'u malu taha ke mohe ai ha pēpē, ko ha mohe'anga pēpē kuo fenaapasi mo e ngaahi Tu'unga Faka-'Aositelelia lolotonga, pea fo'u 'o fakatatau ki he ngaahi fakahinohino 'a e Red Nose ki ha 'ātakai mohe 'oku malu.

Tauhi 'a e mohe'anga pēpē ke 'oua 'e 'i ai ha ngaahi me'ava'inga, pilo, pamipā, fai'anga 'ekitiviti, pe ko ha fa'ahinga me'a 'e lava ke ne tokoni'i 'a e ki'i leka valevalé ke kaka ki tu'a mei he mohe'anga pēpē.

'Oku 'ikai totonu ke 'i ai mo ha ngaahi kafu mamafa 'i he mohe'anga pēpē, pe ko e ngaahi 'ēlia 'e ala a'u ki ai 'a e fānau valevalé.

Koe'uhi ko e tu'unga malu 'a e fānau, ko e taimi 'oku fakatokanga'i ai 'e nau feinga ke kaka mei he loto mohe'anga pēpē, pea ngalingali te nau lava, 'oku taimi leva ke hiki kinautolu mei he mohe'anga pēpē.

'Oku fa'a hoko eni 'i he taimi 'oku 'i he vaha'a 'o e ta'u ua mo e ta'u tolu mo e kongā ai 'a e ki'i leká, ka 'e lava pē ke hoko 'i he'ne kei māhina 'e 18.

! Manatu'i

'Oua 'e ngāue'aki ha mohe'anga pēpē 'oku lava 'o hiki holo 'okapau 'oku lahi hake 'a e mamafa ho'o tamá 'i he 15kg (pe vakai ki he fakahinohino 'o e mōtolo ko iá).

Feitu'u ke fakamohe ai ha ki'i leka kuo mavahe mei he mohe'anga pēpē

Fakamolū 'i he faliki

Ko e founa 'e taha ko hono to'o 'o e fakamolū mei ha mohe'anga pēpē pe ko ha moe'anga taautaha 'o ngaue'aki 'i he faliki.

Fakapapau'i 'oku mavahe 'a e fakamolū mei he ngaahi holisi, he 'e malava ke fihia 'a e fānau valevalé 'i he vaha'a 'o he fakamolū mo e holisi. 'Oku fiema'u ke fefeka fe'unga 'a e fakamolū 'a e ki'i leká ke 'oua 'e hoko ha fakatamaki lolotonga 'a e mohé.

Tauhi 'a e 'ēlia takataki ki he fakamolū ke 'oua 'e 'i ai ha ngaahi me'ava'inga molū, sea piini, milemila, pe ngaahi me'a pehē 'e malava ke teka 'a e ki'i leká 'o tokoto ai. 'E lava ke hanga 'e he ngaahi me'a moluú ni 'o kuku e fofonga 'o e ki'i leká 'o fulutāmakia.

Fakapapau'i 'oku tuku 'a e fakamolū 'o mama'o mei he ngaahi feitu'u 'oku lahi ngaue'aki 'i ho'o 'apí, ke 'oua 'e hoko ha fakatamaki tupu mei ha tō 'a ha taha lahi pe kauleka 'i he fakamolū.

Mohenga kauleka

Ko e founa 'e taha ko hono ngaue'aki 'o ha mohenga kauleka:

- Ko e sitepu lotoloto malu eni koe'uhi ko 'ene ma'ulalo, 'a ia 'oku ne fakasi'isi'i 'a e lavea 'e hokó 'o ka fai ha tō mei he mohengá.
- 'Oku ma'ama'a 'a e fakamole ki heni, he 'e lava ke ngaue'aki pē 'a e fakamolū mo e naunau mohenga 'o e mohe'anga pēpē ki he mohenga kauleka 'i he taimi 'oku 'ikai toe 'aonga ai 'a e mohe'anga pēpē.

Mohe'anga Kakai lalahi

Kapau kuo ke fili ke ngāue'aki ha mohenga kakai lalahi, fakatokanga'i ange 'e faingofua ke lavea lahi ange 'a e kau leká 'i he tō mei he mohengá pe ko e fihia he vaha'a 'o e mohengá mo e holisi.

- Fakapapau'i 'oku 'ikai ke 'i ai ha vaha'a 'o e mohengá mo e holisi 'o lahi hake 'i he 95mm. Ko 'ene vaha lahi angē, tene fakatupu ke fihia ha ki'i leka.
- Fakasi'isi'i 'a e vaha'a 'o e funga mohenga mo e faliki ke nounou 'a e toó, pea ngaue'aki ha naunau molū pe fakamolū 'o tuku takai 'i he mohengá ke fakasi'isi'i 'a e lavea 'oka tō.
- Tauhi 'a e 'ēlia 'e ala tō ki ai 'a e ki'i leká ke 'oua 'e 'i ai ha naunau fale, me'ava'inga mo ha ngaahi me'a fefeka.

'Ā mohenga 'oku lava 'o to'o: Kapau kuo ke fili ke fakatui ha 'ā ki ha mohenga kakai lalahi ke ta'ofi ho'o ki'i leká mei he tō, fakatokanga'i ange 'e lava ke fihia 'a e ki'i leká 'okapau 'e 'ikai ke fakatui fakalelei 'a e 'ā ko 'ení. Kimu'a pea tuku ho'o ki'i leká ki he mohengá, fakapapau'i 'oku ma'u 'aupito 'a e 'aá ki he tafa'aki mohengá 'o 'ikai 'i ai ha ava 'i hona vaha'a. 'E tokoni eni ke ta'ofi e sino pe 'ulu 'o e ki'i leká mei ha'a ne hū ai 'o fihia.

'Oku 'ikai totonu ke fokotu'u 'a e ngaahi pilo, naunau mohenga molū, mo e me'ava'inga 'o fakafalala ki he 'ā 'o e mohenga. Kuo 'osi hoko 'a e fulutāmakia 'o fakatupunga mei he ngaahi me'ava'inga molū. 'E lava ke fulutāmakia ha ki'i leka 'okapau 'e tata'o hono mata 'i he ngaahi me'a ni.

Tali ke a'u 'a e pēpē 'o ta'u ua pea 'ikai ke to e mohe mohe'anga pēpē tu'uma'u pe hiki holo, kimu'a pea toki fakakau ha pilo 'i he'ne mohé.

Ngaahi ho'o 'apí ke malu kimu'a 'a e hiki

'Oku 'atā lahi ange 'a e feitu'u nofo'angá ke a'u kiai ha ki'i leka kuo 'ikai to e mohe 'i ha mohe'anga pēpē. Kimu'a pea hiki ho'o ki'i leká ki he mohenga, vakai'i hono lokí mo e falé kotoa ki ha ngaahi feitu'u fakatu'utāmaki.

Fakapapau'i 'oku malu 'a e 'ātakai:

- Tuku ha tokanga mavahe ki he ngaahi feitu'u 'e ala hoko ai ha fakatamaki hangē ko e tō, melemo, fihia e mongá, fihia pe konā.
- Tauhi 'a e ngaahi uaeá, filo mo e uaea telefoní ke 'oua 'e a'u ki ai 'a e kauleká na'a fihia ai ha kia.
- Tauhi 'a e ngaahi misini fakamāfana, misini 'uhila, mo e ngaahi palaki 'uhilá ke mama'o mo puli ke 'oua 'e tupu ai ha vela pe soki.
- Fakapapau'i 'oku ha'i ma'u 'a e ngaahi naunau falé mo e TV ki he holisi, ke 'oua 'e faingofua ha'ane mafuli.
- Fakapapau'i 'e 'ikai te nau a'u ki he ngaahi sitepu mo e luva..

Manatu'i...

Mohe malu 'a e fānau valevalé:

- ✓ Mohenga malu
- ✓ Fakamolū malu
- ✓ Naunau mohenga malu
- ✓ Feitu'u mohe malu he pō mo e 'aho

! Tokanga

- Ko e sea piini, sea sofa, fakamolū sea lalahi mo e fakamolū 'ea, 'oku 'ikai ko ha ngaahi feitu'u malu ia ki ha pēpē mo e fānau valevale ke nau mohe ai.
- 'Oku 'ikai ke poupuu'i ke ngaue'aki 'e he fānau ta'u si'i hifo he ta'u nimá 'a e mohenga fungavaká.
- Kapau 'oku tui 'e he ki'i leká ha kato mohenga (sleeping bag) lolotonga 'ene mohe 'i tu'a mei he mohe'anga pēpē, tokanga! 'E faingofua ki ha ki'i leka 'oku mohe sleeping bag ka e 'ikai 'i loto he mohe'anga pēpē, ke tō 'o lavea. Kuopau ke siofi ma'u pē 'a e ki'i leká, pea to'o leva 'a e sleeping bag 'i he 'ene 'ā hake.
- Tuku mama'o 'a e ngaahi kafu mamafá mei he kau leká, he'e lava ke ne fakatupu ha lavea lahi pe mate.

Na'e fa'u 'a e tohi ni 'o fakamanatu'aki 'a Ava.

'Oku fakatokanga'i heni 'e he Red Nose 'a e Traditional Owners (Kakai Tukufakaholo Nau Ha'ana) 'o e ngaahi kelekele mo e feitu'u 'oku mau ngāue, nofo mo 'a'ahi ki a'i.

Feitu'u Ma'u'anga Fale'i fekau'aki mo e Mohe Malu 'a e Red Nose
1300 998 698
(lolotonga 'a e houa ngāue 'a e AEST/AEDT)
education@rednose.org.au
rednose.org.au/safesleep

© 2020, 2022 Red Nose Limited. Ma'u 'a e ngaahi totonu fakalao kotoa pē.
Ki he ngaahi fehu'i fekau'aki mo e copyright, fetu'utaki ki he:
education@rednose.org.au

rednose.org.au

red
nose
saving little lives